

Preservation of wetland habitats in the upper Biebrza Valley
Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy

Sygn. GB/ZP-AB/D2-1

Osowiec-Twierdza 12 listopada 2015r.

Raport z liczenia noclegowisk żurawia (*Grus grus*) w 2015 roku, na obszarze objętym projektem LIFE11 NAT/PL/422 „Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy”.

Liczenie noclegowisk żurawia (*Grus grus*) zostało przeprowadzone w ramach działania D2: monitoring przyrodniczy projektu. Podobnie jak w latach ubiegłych zastosowano metodykę zgodną z zasadami określonymi w ogólnopolskim programie Monitoringu Ptaków Polskich pn. Monitoring Noclegowisk Żurawi (MNŻ). Poza kontrolą noclegowisk znanych z lat ubiegłych, ponownie przeprowadzono poszukiwania nowych miejsc gromadzenia się ptaków. Podobnie jak w roku 2014 zinwentaryzowano wszystkie zauważone żurawie w terminach liczenia noclegowisk.

Zgromadzono dwa rodzaje danych:

1. Lokalizacja noclegowisk żurawi z podaniem liczby ptaków na noclegowisku, zgodnie z zasadami określonymi w Monitoringu Noclegowisk Żurawi (MNŻ).
2. Liczba wszystkich żurawi zauważonych w terenie w dniach przeprowadzania inwentaryzacji noclegowisk.

Podczas inwentaryzacji stwierdzono przebywanie żurawi w grupach liczących od kilku do kilkudziesięciu osobników. Największą grupę stanowiło stado zauważone w dniu 20 września w okolicach wsi Koniuszki liczące 133 osobniki. W niewielkich odległościach, około 2-3km przebywały również 2 mniejsze grupy ptaków liczące po 28 i 14 żurawi. Łącznie na noclegowisku zauważono 175 osobniki.

Podczas tegorocznych kontroli noclegowisk zauważono, że lokalizacja znana z lat ubiegłych, znajdująca się pomiędzy wsiami Koniuszki a Chilmony Kolonia, w bieżącym roku była raczej miejscem żerowisk, na nocleg patki przemieszczały się na łąki położone na północ od wsi Koniuszki. Według metodyki MNŻ jest to jedyne noclegowisko spełniające kryteria, tj. liczące ponad 100 osobników.

Projekt współfinansowany przez Instrument LIFE+ Komisji Europejskiej,
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Biebrzański Park Narodowy.
Korespondencja: BPN 19-110 Goniądz Osowiec Twierdza 8; e-mail: m.silakowski@biebrza.org.pl

W okresie jesiennym w 2015 roku dokonano trzech kontroli całego obszaru projektu w terminach:

I liczenie (wczesne): 04 – 06 września

II liczenie (środkowe): 18 – 20 września

III liczenie (późne): 27-28 września.

Terminy liczeń I i II są zgodne z terminami wskazanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w programie Monitoring Noclegowisk Żurawi. Trzecie liczenie przeprowadzono wcześniej niż zalecany termin 2-4 października, tj. 27-28 września. Powodem przyspieszenia ostatniej kontroli były stwierdzone w dniach 25-26 września wzmożone migracje ptaków.

Podczas inwentaryzacji szczególną obserwacją objęto obszar w okolicy wsi Chilmony Kolonia oraz wsi Koniuszki. Obserwacji dokonywano z punktów zapewniających dobrą widoczność i możliwość długotrwałego śledzenia stad ptaków dolatujących na noclegowisko (wieczorem) lub opuszczających noclegowisko (rano). Rejestrowana była liczba ptaków w kolejno przelatujących stadach lub w kolejno stwierdzonych grupach na polu lub na łąkach.

Noclegowisko, zgodnie z zasadami MNŻ stwierdzono dwukrotnie, podczas wczesnego (6 września) oraz środkowego (20 września) liczenia, w lokalizacji Koniuszki. Kontrola noclegowiska podczas liczenia wczesnego wykazała obecność 101 żurawi w dwóch grupach liczących po 58 i 43 osobniki, oddalonych od siebie o około 1-2 km. Podczas liczenia środkowego zauważono 175 żurawi w trzech grupach: największa licząca 133 oraz dwie mniejsze liczące po 14 i 28 osobniki, przebywały w odległości około 2-3km od siebie.

Podczas trzeciego liczenia (27-28 września) nie stwierdzono stada liczącego przynajmniej 100 osobników żurawi w jednym miejscu. Najliczniejsze grupy liczyły po kilkadziesiąt osobników, w konsekwencji nie zaliczono tych miejsc jako noclegowiska. Warto zaznaczyć, iż pomimo przyspieszenia terminu inwentaryzacji końcowej o 6 dni względem zaleceń MNŻ, podczas kontroli, zauważono występowanie jedynie pojedynczych osobników. Spowodowane to było wcześniejszą niż w latach ubiegłych migracją ptaków, szczególnie nasiloną w dn.25-26 września.

Tabela poniżej przedstawia liczbę żurawi podczas każdej inwentaryzacji w poszczególnych lokalizacjach na obszarze Górnej Biebrzy.

Termin liczenia	I liczenie 04 – 06 września	II liczenie 18 – 20 września	III liczenie <u>27-28 września</u>
Lokalizacja:			
Małowista	3	5	<i>nie stwierdzono</i>
Szuszalewo	5	18	<i>nie stwierdzono</i>
Kropiwno	<i>nie stwierdzono</i>	5	2
Ostrowie k/Kropiwna	12	19	<i>nie stwierdzono</i>
Rogożynek	14	6	<i>nie stwierdzono</i>
Koniuszki	101	175	5
Chilmony Kolonia	19	5	4
Razem:	154	233	11

Na załączonych formularzach liczeń przedstawiono szczegółowe wyniki kontroli dla noclegowiska zlokalizowanego w pobliżu wsi Koniuszki. Są to formularze stosowane w programie MNŻ, opisujące miejsce, termin i godzinę obserwacji oraz warunki pogodowe panujące podczas kontroli.

W załączeniu:

1. Wypełnione formularze MNŻ.
2. Mapa z lokalizacją noclegowisk.

Sporządziła:

Anna Bojsza

specjalista ds. ochrony przyrody

